

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/54/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814205968
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814205968.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: W. W., nar. X.X.XXXX, bytom V., V. č. XX, zast. E.. F. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XXX, proti odporkyni: 1/ mal. F. W., nar. XX.XX.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, 2/ F. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., A. č. X/X, t.č. Q., Q..F.. Š. č. XX/XX, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

U r č u j e , že navrhovateľ W. W., nar. XX.XX.XXXX, n i e j e otcom maloletej F. W., nar. XX.XX.XXXX, narodenej odporkyni F. W., rodenej Z., nar. XX.XX.XXXX, ktoré narodenie je zapísané na Matričnom úrade Z. X, vo zväzku XXX, ročník XXXX, na str. XX, por. č. XXX.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným 31.3.2014 navrhol zaprieť otcovstvo voči mal. F. W., ktorá sa narodila počas manželstva s odporkyňou v 2/ rade, pričom však biologickým otcom tohto dieťaťa nie je. Matka sa mala postarať o zapretie otcovstva, namiesto toho požiadala o platenie výživného.

Kolízny opatrovník mal. F. uviedol, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bol určený biologický otec dieťaťa aj za stavu, že obom účastníkom uplynula zákonná lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva.

Odporkyňa v 2/ rade, matka maloletej F., uviedla, že v minulosti podávala návrh na OS v Košiciach na zapretie otcovstva, pričom jej návrh bol chybný, preto ho súd zamietol. Následne podala nový návrh, ktorý už bol podaný po zákonnej lehote, preto bol taktiež zamietnutý. Informovala potom navrhovateľa, že návrh môže podať už len on, čo však neurobil, rovnako návrh nepodal ani prostredníctvom jeho zástupcu. V tejto situácii bolo jediným riešením to, že podala návrh na určenie výživného.

Súd rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 15C/54/2014 z 26.1.2015 tak, že návrh zamietol z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty navrhovateľa ako manžela matky na podanie návrhu na zapretie otcovstva. Krajský súd v Trenčíne v dôsledku odvolania uznesením sp. zn. 19Co 355/2015 z 2.7.2015 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil s tým, že s poukazom na právny názor vyslovený plénom Ústavného súdu SR vo veci PL.ÚS 1/2010 z 20.4. 2011, právo na zapretie otcovstva manželom matky sa vymyká z rámca obsahu rodinnoprávneho vzťahu otec - dieťa, ide o právo v určitej potenciálnej rovine existujúce, rozhodne však nepredstavujúce právo hmotnoprávnej povahy, ktoré by bolo možné zahrnúť do práv vzniknutých z rodinnoprávneho vzťahu otec - dieťa. Ide o určitú podobu žalobného práva, ktoré ak je uplatnené za účinnosti zákona č. 36/2005 Z.z. treba posudzovať podľa tohto nového zákona. S poukazom na zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine a nález ÚS PL ÚS 1/2010 z

20.4.2011, ustanovenie § 86 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré upravovalo trojročnú lehotu manžela matky na zapretie otcovstva, nie je v súlade s čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom uvedené ustanovenie stratilo účinnosť dňom 8.9.2011. To však neznamená, že v súčasnosti manželovi matky už nepatrí právo na podanie zapieracej žaloby, keďže jeho vecná legitimácia je upravená v § 88 v spojitosti s § 87 Zákona o rodine a podanie zapieracej žaloby nie je viazané na žiadne časové obmedzenie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcov, listinnými dôkazmi - rodným listom maloletej F., rozsudkom OS Košice I sp. zn. 20C 92/00 z 23.2.2004, rozsudkom OS Prievidza 10P/57/2013 v spojitosti s rozsudkom KS TN z 28.8.2014, rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 10P 57/2013 z 25.6.2015, rozsudkom OS Prievidza Nc 375/00 z 10.10.2000, ftc. emailovej korešpondencie, písomným vyjadrením odporkyni 2/, písomným vyjadrením zástupcu navrhovateľa z 15.1.2015, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Z rodného listu mal. F., nar. XX.XX.XXXX vyplýva, že ako otec dieťaťa je v rodnom liste zapísaný navrhovateľ W. W..

Rozsudkom OS Košice 1 sp. zn. 20C 92/00 z 23.2.2004 súd manželstvo účastníkov F. W. a W. W. rozviedol, na čas po rozvoде zveril maloletého W., maloletého V. a maloletú F. do výchovy matky a otca zaviazal platiť na výživu mal. W. 1000,- Sk, V. 1000,- Sk a výživné na mal. F. neurčil.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že maloletá F. pochádza z mimomanželskej známosti matky s iným mužom.

Vo veci vedenej na OS Prievidza sp. zn. 10P/57/2013 sa vedie konanie o zvýšenie výživného na maloleté deti W., a to i mal. F., pričom súd v tomto rozsudku zo dňa 28.1.2014 určil výživné aj na mal. F. vo výške 30,- eur mesačne. Uvedené rozhodnutie bolo zrušené rozsudkom KS Trenčín z 28.8.2014, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa konštatuje, že v rodnom liste mal. F. je naďalej zapísaný ako otec W. W., doposiaľ k zapretiu otcovstva nedošlo, preto sa za rodiča považuje a z tohto dôvodu je povinný plniť si aj zákonnú vyživovaciu povinnosť. V uvedenej veci bol opäť vydaný rozsudok dňa 25.6.2015, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť na deti matky mal. W. a V., pričom konanie o výživnom na mal. F. bolo zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu matkou.

Z písomného oznámenia zástupcu navrhovateľa z 15.1.2015 vyplýva, že bývalá manželka jeho syna ich nikdy nekontaktovala v súvislosti s podaním návrhu na zapretie otcovstva na súd. V nezmenenej podobe predložil súdu emailovú komunikáciu s navrhovateľom, z ktorej vyplýva vyjadrenie navrhovateľa, že o narodení dcéry sa dozvedel po roku po jej narodení, a to nie od manželky, ale od ich spoločnej známej.

Z výsluchu odporkyni v 2/ rade súd zistil, že sa domáhala zapretia otcovstva na OS Košice, oba návrhy jej však boli zamietnuté z dôvodu, že podala chybný návrh, resp. návrh bol podaný po zákonnej lehote. Následne informovala navrhovateľa, aby sa zaujímal o túto vec, zostal však nečinný. O mal. F. sa osobne stará, súd určil vyživovaciu povinnosť aj voči mal. F., vec ale nie je právoplatne skončená. Ona sama má záujem, aby sa táto záležitosť vyriešila a aby bol za otca maloletej určený jej biologický otec. S deťmi žije v Q., na adrese Š. č. XX/XX, s deťmi žije sama, v októbri 2014 sa jej narodil mal. L., avšak s otcom nežije v spoločnej domácnosti.

Podľa § 87 ods. 1 Zákona o rodine ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

Podľa § 88 ods. 1 Zákona o rodine manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení 19Co 355/2015 z 2.7.2015, súd návrhu vyhovel. V konaní nebolo sporné, že maloletá F. narodená XX.XX.XXXX sa narodila počas právneho trvania manželstva rodičov, ktoré vzniklo jeho uzatvorením dňa X.XX.XXXX a zaniklo právoplatným rozhodnutím súdu o jeho rozvode dňom 3.5.2004. V tejto dobe platil na území SR Zákon o rodine č. 94/1963 Zb., a to až do 31.3.2005, kedy ho nahradil zákon č. 36/2005 Z.z. zákon o rodine s účinnosťou od 1.4.2005. Zákonná lehota manžela matky na zapretie otcovstva bola upravená v § 57 ods. 1 Zákona o rodine, pričom išlo o šesťmesačnú prepadnú lehotu, v ktorej mohol manžel podať na súd žalobu o zapretie otcovstva, ktorá smeruje proti dieťaťu a jeho matke. Šesťmesačná lehota je hmotnoprávnou lehotou, preto žaloba musí byť podaná na súde. Začiatok plynutia tejto lehoty je viazaný na nadobudnutie vedomosti o narodení dieťaťa. Táto vedomosť musí byť jasná a určitá. V danej veci je preukázané, že navrhovateľ sa preukázateľne o narodení mal. F. dozvedel bezprostredne po jej narodení, pretože už pri zápise dieťaťa do rodného listu bola nevyhnutná aj súčinnosť druhého rodiča, ďalej z tvrdenia samotného navrhovateľa vyplýva, že sa o mal. F. dozvedel rok po jej narodení, teda niekedy najneskôr v roku 2002. Žalobu o zapretie otcovstva podal navrhovateľ ako manžel matky na súd dňa 31.3.2014, teda za účinnosti zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ktorý podľa pôvodne schváleného znenia § 86 ods. 1 upravoval manželovi matky trojročnú lehotu na podanie žaloby na súd na zapretie otcovstva. Ústavný súd SR nálezom z 20.4.2011 č. PL ÚS 1/2010 - 57 rozhodol, že ustanovenie § 86 ods. 1 zákona nie je v súlade s čl. 6 ods. 1 a čl. 8 odst. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tento nález bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 8.9.2011. V súlade s čl. 125 odst. 3 Ústavy SR ustanovenie § 86 ods. 1 stratilo účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov. Keďže NR SR neuviedla toto ustanovenie zákona do súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, stratilo po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov SR aj platnosť. Ustanovenie § 86 ods. 1 zákona však upravovalo len lehotu na zapretie otcovstva a začiatok plynutia tejto lehoty. Nedostatok tejto úpravy nemôže byť dôvodom na zamietnutie návrhu na zapretie otcovstva, ktoré ako také vyplýva z § 88 a § 87 Zákona o rodine. Vychádzajúc z práva navrhovateľa na súdnu ochranu, absencie právnej úpravy, právneho názoru Ústavného súdu SR a odvolacieho súdu, súd návrhu navrhovateľa vyhovel ako opodstatnenému. V konaní ani navrhovateľ, ani matka maloletého dieťa a ani kolízny opatrovník dieťaťa nijako nespochybnili záver, že navrhovateľ nie je biologickým otcom dieťaťa, ktorý v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa s matkou nemal intímne styky. Uvedené skutočnosti vyplývali aj v rozvodovom konaní účastníkov. Súd zobral zreteľ na to, že je v záujme dieťaťa, aby bol za otca určený biologický otec, ktorého matka v konaní označila. Záujem právneho otca na zapretí otcovstva prevažuje záujmy dieťaťa a matky, pričom samotná matka sa zapretia otcovstva domáhala aj sama. Aktuálne matka ani nežiadala upraviť vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči maloletej uvedomujúc si, že nie je jej biologickým otcom.

Náhradu trov konania nebola uplatnená žiadnym z účastníkov, preto súd o náhrade trov konania nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.